

Справа № 1111/9917/12
1/1111/422/12

ВИРОК ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"23" жовтня 2013 р.

Ленінський районний суд м. Кіровограда

у складі:

головуючого, судді - Загреби А.В.,

при секретарі - Єсько Т.О.,

за участю прокурорів - Гончаренка Р.Ю., Приходька В.В., Зотової О.О.,

за участю захисника, адвоката - ОСОБА_1,

за участю захисника – Пільгуй М.О.,

за участю представника потерпілих - ОСОБА_3,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Кіровограді справу по обвинуваченню ОСОБА_4, ІНФОРМАЦІЯ_1, уродженця м. Кіровограда, громадянина України, з повною середньою освітою, до затримання працював в Португалії, м. Порту, ТОВ «Дуплофор», теслярем, не одруженого, проживаючого за адресою: АДРЕСА_1, зареєстрованого за адресою: АДРЕСА_2, раніше не судимого, у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 [ст. 115 КК України](#), суд, -

ВСТАНОВИВ:

Підсудний ОСОБА_4 вчинив умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони за наступних обставин.

Так, в ніч з 10.06.2000 року на 11.06.2000 року, під час перебування у приміщенні клубу "Кольт", ОСОБА_5, що перебував у стані алкогольного сп'яніння, на ґрунті раптово виниклих неприязних відносин запропонував ОСОБА_4, для з'ясування відносин, вийти на вулицю, на що останній погодився.

Перебуваючи на вулиці, на сходах біля приміщення клубу «Кольт» (на теперішній час приміщення нічного клубу «Распутін») розташованого на першому поверсі будівлі Будинку Побуту «Інгул» по вул. Преображенській 2 на площі Б. Хмельницького в м. Кіровограді, ОСОБА_5 почав сварився та погрожував ОСОБА_4 вбивством, пропонував з'ясувати відносини у бійці, на що ОСОБА_4 відмовився. Не зважаючи на заперечення ОСОБА_4, ОСОБА_5 кулаком лівої руки вдарив його в праву, нижню частину щелепи. В цей час ОСОБА_4 побачив у правій руці ОСОБА_5 блискучий металевий предмет, та усвідомлюючи, що це ніж, схопив останнього обома руками за зап'ястя рук та утримував їх. Проте ОСОБА_5, вирвавши руки, почав розмахувати ножом та вчинивши напад, завдав ОСОБА_4 три удари в живіт та в ліве зап'ястя руки, спричинивши останньому таким чином тілесні ушкодження легкого ступеня тяжкості, при цьому без визначення можливого розладу здоров'я та його тривалості через відсутність будь яких медичних даних. Захищаючись від ударів ОСОБА_4 вибив ніж у ОСОБА_5 який упав на другу чи третю сходинку, після чого обидва кинулися за ним, про те першим його схопив ОСОБА_4, взявши у праву руку. Коли розгинався, та повертався до ОСОБА_5, відчув захват за горло та здушення шії, про те потягнувши його лівою рукою та вдаривши ногою, вони впали на сходи, при цьому ОСОБА_5, продовжував душити обома руками за горло ОСОБА_4. Захищаючись від дій ОСОБА_5, усвідомлюючи реальну загрозу власному життю та здоров'ю, з метою запобігти отриманню інших тілесних ушкоджень, ОСОБА_4,

застосувавши ножа, проте з перевищенням меж необхідної оборони, враховуючи кількість заподіяних ударів, умисно, допускаючи можливість настання смерті нападника ОСОБА_5, заподіяв тому кілька ударів в область розташування життєво важливих органів, спричинивши тілесні ушкодження у вигляді: колото-різаного поранення грудної клітини і живота, що проникають в плевральну і черевну порожнину з пошкодженням серця, легені, печінки, які утворились від не менше 7-ми травматичних впливів та які згідно висновку судово-медичної експертизи № 675 від 24.07.2000 року відносяться до тяжких тілесних ушкоджень, у живих осіб, небезпечних для життя в момент заподіяння; та тілесні ушкодження у вигляді рани обличчя, рани передньої поверхні правого плечового суглоба та правого передпліччя, що супроводжувались кровотечею, та в сукупності з іншими ранами були одним з факторів, що призвели до розвитку геморагічного шоку, та, згідно додаткового висновку судово-медичної експертизи № 675 від 16.10.2012 року були небезпечні для життя в момент заподіяння і за цим критерієм мають ознаки тяжких тілесних ушкоджень у живих осіб. Доставлений 11.06.2000 року до відділення інтенсивної терапії Кіровоградської обласної лікарні ОСОБА_5, не дивлячись на лікування, яке проводилось своєчасно та в повному обсязі, ІНФОРМАЦІЯ_2 помер. Смерть ОСОБА_5 настала внаслідок набряку головного мозку з вклиненням ствольних структур у великий потиличний отвір, в результаті геморагічного шоку, що розвинувся як наслідок проникаючих поранень грудної клітини і черевної порожнини з пошкодженням серця, легені, печінки, та які перебувають в прямому причинному зв'язку з тілесними ушкодженнями, що мали місце.

Допитаний в судовому засіданні підсудний ОСОБА_4 вину у вчиненні умисного вбивства, тобто умисному протиправному заподіянні смерті іншій людині не визнав, зазначивши, що його дії органом досудового слідства кваліфіковано не вірно так як він заподіяв тілесні ушкодження ОСОБА_5, під час бійки, при цьому захищаючись від його протиправних дій. 11.06.2000 року, після часу ночі, він прийшов сам в нічний клуб «Кольт», що розташований в м. Кіровограді пл. Б. Хмельницького, після першої години ночі, в тверезому стані, де грав у більярд. Потім до нього підійшов ОСОБА_5, який знаходився в стані алкогольного сп'яніння, він був у збудженому стані, знервований. ОСОБА_5 сказав йому, що чув, що він комусь погано говорив про нього, ображав його, і він попросив його вийти на вулицю розібратися. Коли вдвох вийшли на вулицю, повернули ліворуч, пройшли на площадку на сходи. Освітлення там було добре, падало світло з вікон клубу. Люди були, але біля них ніхто не знаходився. ОСОБА_5 сварився, говорив, що його «Завалить, уб'є» та пропонував в'яснити відносини у бійці. Він відмовився битися з ним, сказав, що не хоче ходити в синцях. Тоді, ОСОБА_5, кулаком лівої руки вдарив його в нижню щелепу праворуч, і тоді він побачив у нього в правій руці блискучий металевий предмет, та зрозумів, що це ніж, як саме він виглядав, не пам'ятає. Він схопив його обома руками за зап'ястя рук та утримував. ОСОБА_5, вирвав руки та наніс йому три удари в живіт. Точніше, він махав ножем та зачепив його три рази в живіт та в ліве зап'ястя руки. Він був в футболці та побачив кров на руці та футболці, не пам'ятає, як, але ніж упав на другу чи третю сходинку, він кинувся до ножа, та схопив його в праву руку. Коли розгинався, та повертався до ОСОБА_5, відчув, що той вхопив його за горло та почав душити. Він лівою рукою потяг його та ногою дав відсіч, вони впали на сходи. Він впав на лівий бік, а ОСОБА_5 на правий, нижче його на сходинку, і їх ноги знаходилися до входу в нічний клуб. ОСОБА_5, продовжував його душити обома руками за горло. Він відчув бракування повітря, та почав втрачати свідомість, нічого не бачив навколо себе. Він відбивався, розмахував правою рукою, в якій у нього був ніж з ціллю самооборони. Умислу вбивати ОСОБА_5, у нього не було. Скільки разів він наносив удари ОСОБА_5, і куди саме, не пам'ятає. Це була боротьба. Вони встали, і він побачив у себе кров та у ОСОБА_5 на одязі. У нього був шоківий стан, ніж він викинув на вулиці, де саме не пам'ятає. Він не бачив цього ножа раніше, та не може

його зараз описати. ОСОБА_5 не носив ніж із собою, та де він його взяв, не знає. Заявлений цивільний позов визнав частково (том 2 а.с. 79).

Крім визнання ОСОБА_4 вини у умисному вбивстві при перевищенні меж необхідної оборони, його вина у скоєному злочині повністю підтверджується сукупністю належних та допустимих доказів, що узгоджуються між собою.

Допитана в судовому засіданні потерпіла ОСОБА_9 пояснила, що вона під час вчинення злочину була відсутня у Кіровограді, характеризувала загиблого сина як спокійного у якого було багато друзів серед яких був підсудний Також повідомила, що це була не перша агресія підсудного до її сина, так як раніше він нападав на ОСОБА_5 з кастетом, та у нього була розбита голова. Заявлені позовні вимоги підтримала в повному обсязі (том 1 а.с. 58).

Допитаний в судовому засіданні потерпілий ОСОБА_11 надав аналогічні показання показанням потерпілої ОСОБА_9, при цьому зазначив, що останнім часом до події, їх син разом із ОСОБА_4 з'ясовували відносини, після яких одного разу ОСОБА_5 прийшов додому з розбитою головою (том 1 а.с. 52).

Допитаний в судовому засіданні свідок ОСОБА_12 пояснив, що він знаходився в НК «Кольт», ОСОБА_5 шуткував з ОСОБА_13 в цей момент, біля більярдного залу, ОСОБА_4 зробив зауваження ОСОБА_5, та вони вийшли на вулицю поговорити. Для того, щоб уникнути бійки та вчасно їх зупинити, він з ОСОБА_13 вийшли за ними та стояли біля входу на дискотеку, ОСОБА_5 та ОСОБА_4 стояли від них на відстані 5-6 метрів біля перукарні та розмовляли, потім почалися рухи, та вони з ОСОБА_13 підбігли їх розбороняти. Коли підбігли, то ОСОБА_5 був весь у крові, а ОСОБА_4 відійшов на східцях на кілька кроків та він побачив у нього в руках ніж. У ОСОБА_4 він спитав як так, на що він сказав, що не знає, ніяких тілесних ушкоджень у нього не побачив, також пояснив, що ОСОБА_5 ніж із собою не носив, до цього він у ОСОБА_4 не бачив ножа, а побачив вже після того, як підійшов до них.

Допитаний в судовому засіданні свідок ОСОБА_14 пояснив, що він разом із підсудним та потерпілим перебували в дружніх відносинах. Того вечора він зайшов до більярдної НК «Кольт», де зустрівся із знайомою дівчиною на ім'я ОСОБА_6 та вийшли з нею на вулицю, де на лавці розмовляли. Потім він почув крики, підійшов та побачив, що ОСОБА_4 та ОСОБА_5 сваряться. ОСОБА_5 вдарив ОСОБА_4 в голову, останній відмахнувся і тоді він побачив, що у ОСОБА_5, щось блищить в руці. ОСОБА_5 вдарив ОСОБА_4 правою рукою в живіт, але було темно та він не побачив чи той потрапив, в правій руці у ОСОБА_5 був ніж, сказав ОСОБА_4 «Я тебе вб'ю!». Тоді ОСОБА_4 вибив ніж з рук ОСОБА_5, який покотився по східцям вниз, вони побігли вниз за ножем, ОСОБА_4 кричав ОСОБА_5, щоб той заспокоївся, «Твій ніж у мене». Він хотів їх розвести, але дівчина ОСОБА_6 почала тягти його за руку та не відпускала, просила йти додому, коли він повернувся, то побачив, що ОСОБА_4 пішов в сторону готелю «Київ», а ОСОБА_5 стояв зігнутий та тримався за живіт.

Допитаний в судовому засіданні свідок ОСОБА_13 пояснив, що 10.06.2000 року, він перебував в НК «Кольт», там зустрів ОСОБА_5, вони відпочивали там не разом, в різних компаніях, але пересікалися, підходили друг до друга, він не бачив у нього ножа чи зброї. ОСОБА_4 також бачив у клубі. Він виходив кілька разів на вулицю, щоб подихати свіжим повітрям. Коли він виходив на вулицю, то ніякої бійки не бачив, бачив, що ОСОБА_4 розмовляв з ОСОБА_5, потім бачив на вулиці ОСОБА_5, він був зігнутий, стояв він ліворуч від входу, на відстані приблизно 20 м. Він подумав, що той нетверезий, підійшовши до нього, побачив, що він поранений, у нього була кров. ОСОБА_5 нічого не говорив, мовчав, та він з ОСОБА_12 посадили його в таксі та відвезли в лікарню. В клубі всі випивали, ОСОБА_5 наче нормально себе вів. Пояснив, що не пам'ятає, щоб він з ОСОБА_12

спеціально виходили, щоб запобігти конфлікту ОСОБА_5 з ОСОБА_4. В подальшому підтримав показання, що надавав на досудовому слідстві.

Оголошеними в судовому засіданні показаннями свідка ОСОБА_16, згідно з якими остання пояснила, що на початку літа 2000 року в суботу вона була на дискотеці «Кольт» на площі Б. Хмельницького. Приблизно о 03.00 годині, вона вийшла з приміщення дискотеки, щоб їхати додому. Коли вона вийшла, то побачила, що на розі Будинку Побуту стоять двоє чоловіків, яких вона знала в обличчя, один на ім'я ОСОБА_5. Вони між собою голосно розмовляли. ОСОБА_5 кричав, що «завалить» іншого. Потім вона пішла далі, до стоянки таксі, і обернулась через шум, побачивши, що двоє цих хлопців борються внизу сходів. У ОСОБА_5 в руках був ніж, яким він замахнувся та вдарив іншого хлопця. Більше вона нічого не бачила, так як розвернулась та пішла додому. Потім вона почула гучний звук, та її обігнав хлопець, який до цього боровся з ОСОБА_5. Через деякий час вона дізналась на дискотеці, що ОСОБА_5 вдарили ножом та він помер. Допитана в якості свідка по справі 08.05.2012 року ОСОБА_16 показала, що на теперішній час не пам'ятає обставини, щодо яких вона раніше свідчила. Оскільки минуло вже багато років (а.с.84-86, том №1).

Оголошеними в судовому засіданні показаннями свідка ОСОБА_17, згідно з якими останній пояснив, що з приводу подій, які мали місце в ніч з 10.06.2000 року на 11.06.2000 року біля дискотеки Кольт на площі Б. Хмельницькою в м. Кіровограді, може пояснити, що прийшов до дискотеки Кольт вже в темний час доби, точно час не пам'ятає, щоб зустрітися з дівчиною. В дискотеку, наскільки він пам'ятає, він прийшов разом з ОСОБА_13 - його другом, там зустріли інших знайомих - ОСОБА_5, ОСОБА_12, ОСОБА_4. Хто з ким з них саме відпочивав, він не пам'ятає. За час його перебування в клубі ніяких сварок чи то бійок не було, в тому числі і між ОСОБА_5 та ОСОБА_4 Також він ні у кого не бачив ножа чи то схожого на ніж предмета. Сказати, чи був ОСОБА_5 чи ОСОБА_4 в стані алкогольного сп'яніння, він не може, не пам'ятає. 11.06.2000 року, він зустрівся з ОСОБА_13, який повідомив йому, що ОСОБА_5 після його уходу з дискотеки було поранено, мали місце ножові поранення, та він і ОСОБА_12 разом на автомобілі таксі відвезли ОСОБА_5 до Кіровоградської обласної лікарні, де того госпіталізували. Він запитував в ОСОБА_13, хто саме наніс поранення ОСОБА_5, та той сказав, що ОСОБА_13 це поки що невідомо. В подальшому від когось, не пам'ятає, від кого саме, він дізнався, що у вчиненні злочину відносно ОСОБА_5, співробітники міліції підозрюють ОСОБА_4 (том №1, а.с. 108).

Крім того, вина ОСОБА_4 підтверджується і письмовими доказами по справі, а саме:

- протоколом огляду місця події від 19.10.2012 року, в ході проведення якого оглянуто місце події - дільницю, розташовану біля Будинку Побуту по вул. Преображенській 2 в м. Кіровограді на площі Богдана Хмельницького, з боку перехрестя вулиць Декабристів-Островського- Преображенської (а.с.33, том №1);
- протоколом огляду місця події, в ході проведення якого 11.06.2000 року було оглянуто службове приміщення Кіровоградської обласної лікарні та вилучено речі, належні ОСОБА_5 - футболку, брюки з ременем, туфлі (а.с.32, том №1);
- протокол огляду предметів, в ході проведення якого 15.06.2000 року оглянуто речі, належні ОСОБА_5 футболку, брюки з ременем, туфлі (а.с.61, том №1);
- протоколом відтворення за участю свідка ОСОБА_12. в ході проведення якого останній вказав на місце, де в ніч з 10.06.00 на 11.06.00 року перебували ОСОБА_5 та ОСОБА_4. з'ясовуючи стосунки - біля сходів на площадку перед нічним клубом Распутін (в 2000 році клуб Кольт) на вул. Преображенській 2 на площі Б. Хмельницького в м. Кіровограді ближче до вул. Декабристів-Островського; вказав на місце, куди після з'ясування стосунків з ОСОБА_5 відбіг ОСОБА_4 та де він бачив в руці у останнього ніж - на тротуарі напроти входу до нічного клубу Распутін (в 2000 році клубу Кольт) перед Будинком Побуту Інгул по вул. Преображенській 2 на площі Б. Хмельницького в м. Кіровограді (а.с.93-97, том №1);

- протоколом відтворення за участю свідка ОСОБА_13., в ході проведення якого останній вказав на місце, де в ніч з 10.06.00 на 11.06.00 року перебував ОСОБА_5, коли він підійшов до того і виявив, що ОСОБА_5 поранено - біля сходів на площадку перед нічним клубом Расиутін (в 2000 році клуб Кольт) на вул. Преображенській 2 на площі Б. Хмельницького в м. Кіровограді ближче до вул. Декабристів-Островського (а.с.101-107, том №1);

- матеріалами судово-медичної експертизи № 675 від 24.07.2000 року, згідно якої у ОСОБА_5 мали місце пошкодження грудної клітини та живота, що проникає в плевральну та брюшну порожнину з пошкодженням серця, легені, печінки, рани кінцівок, рани обличчя. Враховуючи, що з моменту заподіяння тілесних ушкоджень до моменту смерті пройшов значний проміжок часу, щодо потерпілого проводилось оперативне втручання, категорично судити про предмет, яким було заподіяно пошкодження, не є можливим, однак, наявність ран в грудній клітині, передній черевній стінці з пошкодженням серця, легені та печінки, дозволяє припустити, що пошкодження утворились від предмета, який має колюче-ріжучі властивості від не менш 9-ти травматичних впливів. Описані пошкодження утворились в строк, зазначений в постанові. Несуть ознаки тяжких тілесних ушкоджень, у живих осіб, як небезпечних в момент заподіяння. Смерть ОСОБА_5 настала від набряку головного мозку з вклиненням мозкових структур в великий потиличний отвір, в результаті геморагічного шока, що розвинувся внаслідок проникаючих поранень грудної клітини і черевної порожнини з пошкодженням серця, печінки, легені. Перебувають в прямому причинному зв'язку з тілесними ушкодженнями, що мали місце. Тілесні ушкодження могли утворитись за обставин, зазначених в постанові (а.с.113, том1);

- матеріалами додаткової судово-медичної експертизи № 675 від 16.10.2012 року, згідно якої у потерпілого були рани обличчя, за даними медичної документації, рубець на передній поверхні правого плечового суглоба та правого передпліччя, як «исход» (рос.) ран. Наявні тілесні ушкодження у вигляді ран кінцівок, обличчя супроводжувались кровотечею, які в сукупності з іншими ранами виступили одним з факторів, що призвели до розвитку геморагічного шоку, були небезпечними для життя в момент заподіяння і за цим критерієм несуть ознаки тяжких тілесних ушкоджень у живих осіб. Пошкодження відповідають строку, зазначеному в обставинах справи. Тілесні ушкодження, наявні у ОСОБА_5 могли утворитись при найрізноманітніших обставинах. Пошкодження, які були у ОСОБА_5 не могли бути заподіяні власною рукою чи утворитись при падінні з положення «стоячи» (а.с.118-122, том №1);

- матеріалами судово-криміналістичної експертизи № 126 від 25.10.2000 року, згідно якої на тканині футболки виявлені пошкодження: шість на передній половині футболки, шість на ткані переда та спинки футболки по ходу лівого бокового шва, одне на передній поверхні правого рукава, які могли утворитись в результаті десяти (10) впливів одного травмуючого предмету. Пошкодження на тканині футболки характерні для дії плоского предмету, що має колюче - ріжучі властивості. Характер деяких ушкоджень вказує на односторонню заточку клинка та найбільшу ширину частини, що погрузилась, біля 2.5 см. Утворення додаткових складаючи у п'яти пошкоджень на передній поверхні футболки пов'язано з додатковим ріжучим впливом лезвійної частини клинка, вірогідно, при його «извлечении» (рос) (а.с.126-130, том №1);

- матеріалами судово-біологічної експертизи № 161 від 18.07.2000 року, згідно якої група крові потерпілого ОСОБА_5 - В альфа. В обширних слідах бурого кольору на брюках (об'єкт 5.6.7.10.11.12.14) та футболці (об'єкт 15) виявлено кров людини. При визначенні групових властивостей в об'єкті 15 встановлено групу В альфа, що свідчить про походження крові і цьому об'єкті від потерпілого ОСОБА_5. В об'єктах 5,6.7.10.11.12.13 виявлено лише антиген В Антиген А, агглютинини альфа, бета не встановлені. Такий результат свідчить про можливість походження крові в цих об'єктах від особи, організму якої притаманний цей антиген, в том; числі і потерпілому ОСОБА_5. В змивах крові з туфлей (об'єкти 1-4) а також

на брюка: (об'єкти 8.9.13) виявлено кров, проте її видова належність не встановлена по причин отримання неспецифічного результату в даному випадку дослідження (а.с.134-137, том №1);

- матеріалами додаткової судово-медичної експертизи № 970 від 19.10.2012 року, згідно яке група крові підозрюваного ОСОБА_4 0 альфа бета. На момент проведення експертиз речових доказів не була представлена кров підозрюваної особи, тому дослідження встановленню у вказаних об'єктах антигену Н. притаманному крові групи 0 альфа бета и проводилось, тобто питання про можливість домішки крові групи 0 альфа бета в об'єкта дослідження, де виявлено антиген В. не вирішувалось. В зв'язку з цим, висловитись про наявність чи відсутність домішки крові підозрюваного ОСОБА_4 в слідах крові людини на одязі потерпілого ОСОБА_5 неможливо (а.с. 152-153, том №1);

- матеріалами судово-медичного освідування висновок експерта № 1628 від 02.11.2012 року, згідно якої на шкірі тильної поверхні лівої кисті, в проекції дистальної треті другої п'яної кістки, і на шкірі передньої поверхні живота, на рівні між пупком і лобком, зліва від серединної лінії, розташовані рубці, які мають східні морфологічні особливості: лінійні, з рівними краями та звуженими кінцями, белесоваті. м'які, рухливі, не спаяні з оточуючими м'якими тканинами. Ці рубці є «исходом» (рос.) ран: їх колір, плотність, рухливість і вигляд в ультрафіолетових променях орієнтовно відповідають давності заподіяння пошкоджень більш як півтора роки (за даними ОСОБА_18). Лінійна форма рубців, рівні края, звужені кінці є характерними ознаками исходу ран. заподіяних предметом з гостро заточеним ріжучим краєм, що має ріжучі властивості, і такі, що зажили первинним «натяжением» (рос). Форма та консистенція рубців, відсутність їх спаяності з оточуючими м'якими тканинами дозволяють припустити, що рани, исходом яких було формування рубців, носили поверхневий характер та заживали без ускладнень. Різани, поверхневі, неускладнені рани несуть ознаки легких тілесних ушкоджень, однак в даному випадку судово-медичних даних, що дозволяють встановити, чи потягло за собою заподіяння тілесних ушкоджень розлад здоров'я і яка була його продовжуваність не маєтся. (а.с. 163-167, том №1);

Органом досудового слідства дії ОСОБА_4 кваліфіковано за ч. 1 ст. 115 України як вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині.

Про те з такими висновками суд погодитися не може та вважає доведеним вини ОСОБА_4 в умисному вбивстві потерпілого ОСОБА_5, вчиненому ним при перевищенні меж необхідної оборони, за викладених в вирокі обставинах, що ґрунтуються на зібраних у справі та досліджених в судовому засіданні доказах.

Доводи сторони державного обвинувачення, потерпілих та їх представника про те, що органом досудового слідства вірно встановлено фактичні обставини справи, а тому дії підсудного необхідно кваліфікувати за ч.1 [ст. 115 КК України](#) є безпідставними, оскільки не ґрунтуються на матеріалах справи.

Згідно зі [статтею 36 КК України](#) необхідною обороною визнаються дії, вчинені з метою захисту охоронюваних законом прав та інтересів особи, яка захищається, від суспільно небезпечного посягання шляхом заподіяння тому, хто посягає, шкоди, необхідної і достатньої в даній обстановці для негайного відвернення чи припинення посягання.

Перевищенням меж необхідної оборони визнається умисне заподіяння тому, хто посягає, тяжкої шкоди, яка явно не відповідає небезпечності посягання або обстановці захисту.

Так підсудний ОСОБА_4, як під час досудового слідства (том 2 а.с. 79) так і у суді давав послідовні показання, де вказував про обставини вбивства ОСОБА_5, показавши, що в ніч з 10 на 11 червня 2000 року біля приміщення клубу "Кольт" через незначний привід потерпілий ОСОБА_5 наніс удар лівою рукою у його щелепу, а пізніше ножем намагався наносити та наніс три рази в живіт та в ліве зап'ястя, рук удари підсудному, при цьому під час боротьби вони повалилися на сходи після чого ОСОБА_5 почав душити ОСОБА_4, від

чого в підсудного запаморочилось в голові і потемніло в очах, який злякавшись за своє здоров'я почав наносити удари потерпілому ножом, яким заволодів під час боротьби, в різні частини тіла.

При цьому судом достовірно встановлено, що конфліктну ситуацію спровокував саме ОСОБА_5, який і намагався шляхом бійки з'ясувати відносини та погрожував ОСОБА_4 вбивством, що підтверджують допитані та оголошені у суді свідки ОСОБА_12, ОСОБА_14, ОСОБА_16

Потерпілі під час скоєння злочину на місці події були відсутні.

З показань свідка ОСОБА_12, ОСОБА_14, ОСОБА_13, ОСОБА_16 видно, що за декілька хвилин до скоєння злочину, підсудний та потерпілий про щось розмовляли, сперечалися на вулиці, однак зміст розмови їх невідомий.

Свідок ОСОБА_14, бачив ніж у руках ОСОБА_5 до скоєння злочину підсудним, крім того він чув як і свідок ОСОБА_16, що ОСОБА_5 погрожував підсудному, що вб'є його, що підтверджує доводи підсудного.

Згідно протоколу огляду місця події від 19 жовтня 2012 року відображено місце події.

Згідно даних протоколу відтворення обстановки та обставин події, фото таблиці до слідчої дії видно, що ОСОБА_12 та ОСОБА_13 показали про місце нанесення удару ножом потерпілому.

Згідно даних судово-медичної експертизи № 675 від 24.07.2000 року та додатковою судово-медичною експертизою № 675 від 16.10.2012 року у ОСОБА_5 мали місце пошкодження грудної клітини та живота, що проникає в плевральну та брюшну порожнину з пошкодженням серця, легені, печінки, рани кінцівок, рани обличчя. Наявність ран в грудній клітині, передній черевній стінці з пошкодженням серця, легені та печінки, дозволяє припустити, що пошкодження утворились від предмета, який має колюче-ріжучі властивості від не менш 9-ти травматичних впливів, несуть ознаки тяжких тілесних ушкоджень, у живих осіб, як небезпечних в момент заподіяння. Смерть ОСОБА_5 настала від набряку головного мозку з вклиненням мозкових структур в великий потиличний отвір, в результаті геморагічного шока, що розвинувся внаслідок проникаючих поранень грудної клітини і черевної порожнини з пошкодженням серця, печінки, легені. Перебувають в прямому причинному зв'язку з тілесними ушкодженнями, що мали місце. Тілесні ушкодження, наявні у ОСОБА_5 могли утворитись при найрізноманітніших обставинах. Пошкодження, які були у ОСОБА_5 не могли бути заподіяні власною рукою чи утворитись при падінні з положення «стоячи» (а.с.113, а.с.118-122 том1)

Висновки про наявність у потерпілого тілесних ушкоджень від ножа підтверджує судово-криміналістична експертиза № 126 від 25.10.2000 року, згідно якої на тканині футболки виявлені пошкодження, характерні для дії плаского предмету, що має колюче - ріжучі властивості. Характер деяких ушкоджень вказує на односторонню заточку клинка та найбільшу ширину частини, що погрузилась, біля 2.5 см. (а.с.126-130, том №1);

Згідно матеріалів судово-медичного освідування ОСОБА_4, висновок експерта № 1628 від 02.11.2012 року, згідно якої на шкірі тильної поверхні лівої кисті, в проекції дистальної треті другої п'ясної кістки, і на шкірі передньої поверхні живота, на рівні між пупком і лобком, зліва від серединної лінії, розташовані рубці, які мають східні морфологічні особливості: лінійні, з рівними краями та звуженими кінцями, белесоваті, м'які, рухливі, не спаяні з оточуючими м'якими тканинами. Ці рубці є «исходом» (рос.) ран: їх колір, плотність, рухливість і вигляд в ультрафіолетових променях орієнтовно відповідають давності заподіяння пошкоджень більш як півтора роки (за даними ОСОБА_18). Лінійна форма рубців, рівні края, звужені кінці є характерними ознаками исходу ран. заподіяних предметом з гостро заточеним ріжучим краєм, що має ріжучі властивості, і такі, що зажили первинним «натяжением» (рос). Форма та консистенція рубців, відсутність їх спаяності з оточуючими м'якими тканинами дозволяють припустити,

що рани, виходом яких було формування рубців, носили поверхневий характер та заживали без ускладнень. Різани, поверхневі, неускладнені рани несуть ознаки легких тілесних ушкоджень, однак в даному випадку судово-медичних даних, що дозволяють встановити, чи потягло за собою заподіяння тілесних ушкоджень розлад здоров'я і яка була його продовжуваність не мається. (а.с. 163-167, том №1);

Вказані докази підтверджують висновки суду про доведеність вини ОСОБА_4 саме у вчиненні умисного вбивства потерпілого ОСОБА_5 при перевищенні меж необхідної оборони.

При цьому судом встановлена відсутність проявів агресії з боку підсудного в той час, коли вони з потерпілим перебували у клубі та виходили на вулицю, про що зазначили свідки ОСОБА_12, ОСОБА_14, ОСОБА_16 ОСОБА_17.

Підстав за яких можна дійти висновку, що допитані свідки оговорюють підсудного учасниками не наведено, а судом не встановлено.

Крім того оцінюючи поведінку підсудного на цей момент, слід також врахувати і його емоційний стан, що він перебував у стресовому стані, який виник від агресивних та протиправних дій з боку самого потерпілого, який своїми діями реально загрожував його життю, при цьому вказана загроза була пов'язана з використанням ножа.

Крім того суд відмічає, що потерпілий на момент вказаного конфлікту перебував у стані алкогольного сп'яніння, що підтверджують показання свідків, а підсудний у той вечір був тверезий, що також підтверджується об'єктивними доказами по справі.

Твердження потерпілої сторони про те, що в діях ОСОБА_4 вбачаються ознаки злочину, передбаченого ч.1 [ст. 115 КК України](#), позаяк він одразу ж залишив місце події, тому що усвідомлював та бажав настання смерті потерпілого, не можуть бути прийнятими до уваги, позаяк не підтверджуються зібраними та дослідженими в суді доказами.

Крім того суд не приймає до уваги доводи потерпілої сторони, що в даному випадку підсудний мав можливість звернутись за допомогою до сторонніх осіб, залишити місце пригоди, позаяк обставини, в яких він опинився, зокрема, раптовість дій потерпілого, непередбаченість розвитку подій в умовах нанесення значної кількості ударів, давали підсудному підстави вважати дії потерпілого загрозливими для свого життя та здоров'я.

Доводи потерпілих про те, що їх син не носив із собою ножа, з підсудним були майже одного віку та однакових фізичних можливостей не впливають на висновки суду про доведеність вини ОСОБА_4 у вчиненні злочину, передбаченого [ст. 118 КК України](#), та не дають підстав суду кваліфікувати його дії за ч.1 [ст. 115 КК України](#).

Доводи потерпілих про вчинення підсудним вбивства під час обопільної бійки, про відсутність посягання з боку потерпілого, а відтак відсутність необхідності оборонятись від його дій, носить характер припущень, що не може ставитись в основу обвинувального вироку.

Досліджені судом докази дають суду право вважати, що при таких обставинах ОСОБА_4 мав право на оборону від посягання з боку потерпілого ОСОБА_5, що передбачено [ст. 27 Конституції України](#) та [ст. 36 КК України](#), де йдеться про те, що кожна особа має право на необхідну оборону незалежно від можливості уникнути суспільно небезпечного посягання або звернутись за допомогою до інших осіб чи органів влади.

За таких обставин дії ОСОБА_4 необхідно кваліфікувати саме за [ст. 118 КК України](#) як умисне вбивство, вчинене при перевищенні меж необхідної оборони, при цьому ОСОБА_4 усвідомлював суспільно небезпечний характер свого діяння, передбачав його суспільно-небезпечні наслідки і хоча не бажав, але свідомо припускав їх настання, в його діях відсутній прямий умисел на вбивство, позаяк докази в обґрунтування підстав вважати, що ОСОБА_4 усвідомлював суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачав його суспільно-небезпечні наслідки та бажав настання смерті потерпілого, в справі відсутні.

При цьому судом перевірялись доводи прокурора та потерпілих про необхідність кваліфікації дій підсудного за ч.1 [ст. 115 КК України](#), як умисного вбивства, вчиненого з прямим умислом, які не знайшли свого підтвердження. Про те судом встановлено, що мотивом позбавлення життя потерпілого була необхідна оборона, яка була застосована для захисту свого життя та здоров'я, але при цьому були перевищені її межі.

В справі відсутні докази, які б свідчили, що ОСОБА_4 викликав напад цілеспрямована, щоб використати його для вчинення протиправних дій, в справі відсутні об'єктивні дані, які б свідчили про наявність прямого умислу підсудного на умисне вбивство потерпілого, за таких обставин суд вважає, що в діях ОСОБА_4 ознаки злочину, передбаченого ч.1 [ст. 115 КК України](#) відсутні, а його дії необхідно кваліфікувати за [ст. 118 КК України](#).

При цьому суд, оцінивши зібрані по справі докази, за встановлених обставин справи встановив, що підсудний змушений був захищатись, проте, вдавшись до використання ножа, він обрав такий спосіб захисту, який за характером та небезпечністю нападу не викликався необхідністю, такими своїми діями перевищив межі необхідної оборони, та умисно, без необхідності, завдав таку кількість тілесних ушкоджень ОСОБА_5, від яких той помер.

Аналізуючи добути по справі докази, об'єм яких судом визначено відповідно до [ст. 299 КПК України](#), в їх сукупності, суд вважає, що вина ОСОБА_4 повністю доведена і його дії підлягають кваліфікації за [ст.118 КК України](#), оскільки він вчинив умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони.

Вирішуючи питання про міру покарання підсудного, суд також враховує, ступінь тяжкості вчиненого злочину, особу винного та обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання.

Підсудний ОСОБА_4 скоїв умисний злочин, який відноситься до категорії невеликої тяжкості. За місцем проживання характеризується посередньо, за місцем роботи позитивно, раніше та після скоєння злочину не притягувався до кримінальної відповідальності, займався суспільно-корисною працею.

Обставина, що пом'якшує покарання, згідно [ст.66 КК України](#), суд вважає щире каяття підсудного.

Обставин, що обтяжують покарання, згідно [ст. 67 КК України](#), судом не встановлено.

Беручи до уваги вищевикладене, обставини справи, вік, особу підсудного, стан його здоров'я суд, вважає, що виправлення та перевиховання ОСОБА_4 можливе лише в умовах ізоляції від суспільства, а тому, суд вважає, що підсудному необхідно призначити покарання в межах санкції статі у виді позбавлення волі.

Враховуючи, що підсудний не відшкодував завдану потерпілим шкоду, яку останні підтримали у судовому засіданні, суд вважає, що підстав застосувати ст.ст. [69, 75 КК України](#) до ОСОБА_4 з урахуванням обставин справи, тяжкості вчиненого злочину та висновків суду, не вбачається.

Цивільний позов в частині відшкодуванню моральної шкоди підлягає частковому задоволенню виходячи із засад розумності та виваженості, а в частині відшкодування завданої майнової шкоди підлягає залишенню без задоволення так як під час досудового слідства так і під час судового розмір такої шкоди потерпілою стороною та їх представником документально не недоведений.

Керуючись ст.[ст. 321-324 КПК України](#), суд, -

ЗАСУДИВ:

ОСОБА_4 визнати винним у вчиненні злочину, передбаченого [ст.118 КК України](#), призначивши покарання у виді позбавлення волі на строк 2 роки.

Строк відбування покарання ОСОБА_4 рахувати з 10 жовтня 2012 року.

Міру запобіжного заходу ОСОБА_4 до набрання вироком законної сили залишити тримання під вартою.

Стягнути з ОСОБА_4 на користь ОСОБА_9 в рахунок відшкодування завданої моральної шкоди 80000 грн.

Стягнути з ОСОБА_4 на користь ОСОБА_11 в рахунок відшкодування завданої моральної шкоди 80000 грн.

Стягнути з ОСОБА_4 на користь держави судові витрати в розмірі 10835,66 грн.

Речові докази:

- футболку, брюки з ременем та туфлі, що належать ОСОБА_5 та передані ОСОБА_11, залишити останньому.

На вирок може бути подана апеляція до апеляційного суду Кіровоградської області протягом 15 діб з моменту його проголошення, а засудженим в той же строк з моменту вручення копії вироку через Ленінський районний суд м. Кіровограда.

**Суддя Ленінського районного
суду м. Кіровограда**

А.В. Загреба